

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD:

Pudsearbejdet kræver lidt håndelag, så øv dig på bagsiden af huset, og start forfra, hvis det driller.

TIDSFORBRUG:

Cirka 1 time pr. kvadratmeter

PRIS:

Cirka 30 kroner pr. kvadratmeter

Med ledere, der består af lister i pudslagets tykkelse, er det let at pudse huset pænt op.

Flot og skarp facade med

PUDS

Er du træt af din husfacade? Et fint lag puds, der senere kan males, kan friske dit hus op og få det til at fremstå som nyt. Ved at bruge lister til at styre pudsearbejdet efter er det ikke så svært, som det måske lyder.

Gør muren klar til puds

Huset her har tidligere været pudset, men trængte til en gevaldig opfriskning.

Derfor starter vi med at få alle ydermure sandblæst. Det er lettest at få professionelle til at klare den del.

Efterfølgende skal du fjerne alt det støv, sandblæsningen har skabt, ved at feje murene og ved at spule med en haveslange. Sørg for, at muren er mættet af vand under hele pudsearbejdet.

1 Fej muren. Alt det løse støv fra sandblæsningen skal væk. Brug en stiv gadekost.

Vand også muren undervejs, hvis den virker tør.

2 Vand muren. Vandet skal fjerne det sidste støv og mætte muren helt, da cement hærder ved fugt og pudsen ikke må tørre for hurtigt.

3 Bland mørtel til udkast. Udkastet skal få puds-mørtlen til at binde på muren. Mørtlen er en såkaldt bastardmørtel, cement og strandsand i forholdet 1:4.

VÆRKTØJ

Hold værktøjet vådt. Er dit værktøj tørret ind med mørtel på, er rengøringen besværlig. Fyld en trillebør eller en balje med vand, og læg værktøjet ned i vandet, når du ikke bruger det. Så kan du "vaske op" til sidst.

4 Kast mørtlen på muren. Det kræver lidt øvelse, men handler i princippet om at lave et svirp med håndledet, lidt som et slag med en badmintonketsjer.

5 Fordel mørtlen med et pudsebræt. Laget af mørtel skal være jævnt og fjerne evt. huller og forhøjninger, så pudslaget får ens tykkelse overalt.

6 Sæt ledere op. Lederne består af ens lister, som pudsmørtlen skal trækkes af efter. Listerne sættes fast med klatter af pudsmørtel.

Facaden er den, vi viser udadtil. Det er det første indtryk, folk får, og derfor er det for mange vigtigt, at facaden præsenterer sig flot.

På et muret hus kan en pudset facade være en flot løsning. Pudsen kan give en ensartet overflade, der eventuelt kan males og dermed er forholdsvis let at vedligeholde løbende.

Det er naturligvis lidt af en mundfuld at pudse et helt parcelhus, men det er bestemt ikke nogen umulig opgave.

En stor del af murerens arbejde handler om håndlag, og her kommer vi andre naturligvis til kort i første omgang,

men med lidt øvelse kan du godt lære dig nogle af de teknikker, der skal til for fx at pudse en husfacade.

Du skal lære at kaste ud: en teknik, hvor du med et svirp med håndledet kaster en tynd mørtel på muren. Udkastet skal sidde i let ujævne klatter, som pudsmørtlen senere kan hæfte på.

Selve pudsningen foregår med en færdigkøbt mørtel, enten kalk- eller cementmørtel. Du styrer det nemmest ved at opsætte lister, kaldt ledere, som du kan styre efter. Listernes højde skal svare til det færdige pudslags tykkelse.

Du lægger pudsmørtlen på ad to

omgange, ellers bliver arbejdet for tungt, og når du har fyldt op mellem to ledere, trækker du af med et lige bræt, der kører oven på lederne i siksakbevægelser.

Når du har pudset efter med et pudsebræt, flytter du den første leder om på den anden side af leder nummer to, fylder mørtel i hullet, som lederen efterlod, og fortsætter på det næste stykke.

Puds et murstykke færdigt ad gangen. Når du først er i gang, er der nemlig ikke tid til pauser, før stykket er færdigt.

Sørg for at holde muren fugtig i dagene efter pudsningen, så mørtlen ikke tørrer for hurtigt og revner.

Puds murene med mørtel

Pudsmørtlen køber du færdigblandet i et professionelt byggemarked, der kan vejlede dig, i forhold til om du efterfølgende skal filtse eller male.

Mørtlen kan være en kalk- eller en cementmørtel, men den skal altid være svagere end underlaget. Cement oven på et udkast af kalkmørtel duer fx ikke.

Læg mørtlen på ad et par gange, ellers bliver arbejdet for tungt.

- 1 Træk pudsmørtlen på.** Mørtlen fordeles mellem lederne med et stålbræt ad to omgange. Første lag svarer til halvdelen af ledernes tykkelse.

- 2 Træk andet lag på.** Pudsen skal fordeles over hele området imellem de to ledere, indtil pudslaget har cirka samme højde som lederne.

- 3 Træk pudsen af.** Før brættet langs lederne i sik-sakbevægelser. Stop, når brættet bliver tungt af overskydende mørtel.

- 4 Gem det overskydende mørtel.** Mørtlen kan bruges igen, så hæld den ned i en spand, og træk videre.

- 5 Fyld lunger op.** Brug den overskydende mørtel fra før, og fyld lungerne ud med en murske.

- 6 Glat efter med et stålbræt.** Jævn forsigtigt de opfyldte lunger ud.

- 7 Træk af igen.** Nu skulle niveauet gerne være ens og svare fuldkommen til lederne højde. Ellers må du skrabe af/fylde efter igen. Fjern lederne, og fyld op.

Sådan flytter du rundt på lederne

Lederne er de lister, du skal styre dit pudsearbejde efter. De skal helst ikke være under 1 cm tykke/høje, for så vider de for meget, og så skal de være helt lige.

Klæb dem fast i den mørtel, du laver dit første udkast med. Lederne skal sidde i lod og må ikke vippe ud eller ind i forhold til muren, der jo gerne skulle ende med at være ret. Fyld området mellem lederne op, træk af, og flyt den yderste leder (A) om på den anden side af B, og fortsæt på den måde.

- 8 Puds overfladen.** Når mørtlen er let fast i overfladen, jævner du med et pudsebræt. Læg vægten på brættets bagside, så du ikke skraber mørtlen af.

- 9 Glat efter.** Med et fugtigt skumgummibræt kan du til sidst gøre overfladen helt fin og jævn. Før brættet i små cirkler uden at presse.

Puds hjørnerne helt skarpe

Hushjørnerne skal helst stå skarpt, når de er pudset. Her har du brug for et bræt, som du sætter på hjørnets ene side. Når du pudser på den anden side, skaber du et skarpt hjørne. Når pudsen er fast, flytter du brættet om på den anden side og gentager processen.

Du skal pudse inde fra væggen og ud forbi hjørnet. Så står hjørnet knivskarpt.

1 Sæt et bræt fast på hjørnet. Brættet skal flugte fuldstændigt med hjørnet. Sæt det fast med murhager.

2 Puds op. Følg samme opskrift som midt på murene, først udkast, så mørtel. Mørtlen lægges helt ud til brættets kant.

3 Puds efter. Puds i cirkulære bevægelser inde fra muren og ud mod og forbi hjørnet.

4 Flyt brættet. Når pudsen er fast, flytter du brættet og pudser op på hjørnets anden side efter samme opskrift.

5 Puds efter. Igen skal du pudse indefra og ud forbi hjørnet. Så ender hjørnet med at stå knivskarpt.

Sådan laver du en mindre reparation

Har du blot enkelte lunger i facaden, behøver du ikke at pudse hele huset for at rette dem op.

Det er et stort job at pudse hele huset. Og nogle gange er det da heller ikke nødvendigt. Måske er der blot en enkelt lunke eller to, som generer øjet, og så kan en lokal reparation klare det.

Her har du ikke ledere til at hjælpe dig, men med et langt pudse- eller stålbræt og en smule omhu, kan du godt rette op på skævhederne.

Rens muren, og puds så op efter samme opskrift, som hvis du skulle pudse hele huset. Husk at holde reparationen fugtig.

Vand muren godt, inden du starter.

